

[tidsresan]

Mobilens offer

- Telefonkioskerna som försvann

UNDER 2015 plockades de sista fungerande telefonkioskerna bort i Sverige. På 1980-talet fanns cirka 44 000 telefonkiosker att ringa ifrån. 2013 var endast 1200 kvar, och nu är de alltså helt borta. Beslutet att ta bort dem bygger på en undersökning som Telia gjorde under 2013, där endast en procent av

svenskarna uppgav att de använt en telefonkiosk under det senaste året.

Bekväm tillgång till telefon

1901 sattes de första telefonkioskerna upp av Telegrafverket "för att bereda allmänheten så bekväm tillgång som möjligt till Verkets telefonautoma-

ter". Innan dess hade man fått gå till butiker som mot betalning lånade ut en telefon, eller gå till en telegrafstation. Den första varianten av telefonkiosk kallades "pagoden" efter sin utformning. Väggarna var gjorda av ljuddämpande material, den hade glasrutor och ett galler nertill så att man lätt kunde se om kiosken var upptagen. Under åren utvecklades och moderniserades kioskerna, och man kunde även hyra utsidan av kioskerna som reklamplats. Telefonerna tog från början emot mynt i valörerna 25 och 50 öre samt 1 krona, men på 80-talet började de ersättas av korttelefoner på grund av att de lockade till inbrott.

Nya användningsområden

I Osaka, Japan, har en konstgrupp byggt om gamla telefonkiosker till akvarium med guldfiskar.

I Prag, Tjeckien, har gamla telefonkiosker fått nytt liv som minibibliotek, bland annat på ett sjukhus.

I New York, USA, byttes 500 telefonkiosker ut till WiFi-kiosker under våren 2015. I kioskerna som kallas Links, kan man förutom att koppla upp sig mot WiFi, ringa gratis inrikes-samtal, ladda sin mobil och surfa på internet på en pekskärm. □

Text: Jeanette Persson
Foto: Michael Erharsson,
Mauvries /Shutterstock.com
Källor: tekniskamuseet.se, telia.se,
feber.se, dn.se, wsj.com

